

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3622/2019
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Наташа Мијаљевић, адвокат из ..., против туженог „Carlsberg Srbija“ ДОО Челарево, чији је пуномоћник Лабуд Ражнатовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4355/18 од 09.07.2019. године, у седници одржаној 10.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4355/18 од 09.07.2019. године, тако што се одбија жалба туженог, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Пазару П1 197/18 од 10.10.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени „Carlsberg Srbija“ ДОО Челарево да тужиоцу АА из ... на име трошкова ревизијског поступка плати 39.600,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П1 197/18 од 10.10.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде по основу прековременог рада у периоду од 16.07.2013. године до 22.12.2014. године исплати за сваки месец износ од по 11.111,11 динара, са законском затезном каматом почев од првог дана након истека последњег дана у наредном месецу за претходни месец. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 89.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4355/18 од 09.07.2019. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде по основу прековременог рада у периоду од 16.07.2013. године до 22.12.2014. године исплати за сваки месец од по 11.111,11 динара, са законском затезном каматом почев од првог дана након истека последњег дана у наредном месецу за претходни месец и

обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 138.600,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр.72/11, 55/14 и 87/18), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време са пуним радним временом у трајању од 8 часова дневно, 40 часова недељно, почев од 04.03.2007. године. У периоду од 16.07.2013. године до 22.12.2014. године радио је на ..., које послове је обављао на терену региона ..., све до престанка радног односа у децембру 2014. године. Уговорима о раду закљученим између тужиоца и туженог од 04.03.2007. године и од 01.10.2014. године, чланом 3.4 уговорено је право тужиоца на увећану зараду у складу са чланом 32. Правилника о раду, и то између осталог под тачком 3. за прековремени рад у висини од 26% од основне зараде. Ова одредба наведених уговора о раду није мењана анексима уговора о раду и важила је у утуженом периоду. Одредбама чланова 42. став 1. Правилника о раду туженог од 09.01.2012. године и од 03.09.2014. године, а који су важили у спорном периоду, прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној Правилником о раду и Уговором о раду. Вештачењем од стране вештака економске струке није могло да се утврди да ли је тужилац у утуженом периоду остваривао сате прековременог рада, јер о таквом раду тужиоца тужени нема сачуване податке. Из исказа тужиоца утврђено је да је тужиоцу радно време трајало од 8,00 до 16,00 часова, али да је сваког дана остајао да ради дуже, те да су активности тужиоца бележене преко преносивог ручног рачунара у коме је евидентирао почетак и крај радног времена. Утврђено је да тужени није могао да суду достави извод из централне базе података о тим подацима јер нису сачувани, будући да се софтвер повремено ажурира и подаци се бришу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев у целости и обавезао туженог да тужиоцу плати од по 11.111,11 динара на име увећане зараде по основу прековременог рада у спорном периоду, оценивши да вештачењем нису могли бити утврђени сати прековременог рада искључиво због кривице туженог послодавца, који у том погледу није ажурно водио документацију, те да је на туженом послодавцу био терет доказивања чињеница везаних за стварне сате рада тужиоца на дневном нивоу, а тиме и чињенице да тужилац није остварио сате прековременог рада.

Међутим, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, уз образложење да у складу са одредбом члана 108. став 1. тачка 3. Закона о раду запосленом припада право на увећану зараду под условом да је остварио рад дужи

од пуног радног времена, те да је терет доказивања ове чињенице да је тужилац у утуженом периоду остварио прековремени рад био на тужиоцу у смислу одредбе члана 231. ЗПП.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом тужиоца указује да је побијана пресуда донета уз погрешну примену материјалног права, па се закључак другостепеног суда не може прихватити као правилан.

Одредбом члана 108. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, ... и 75/14) прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то: за прековремени рад - најмање 26% од основице.

У току поступка је несумњиво утврђено да је тужилац био у радном односу код туженог на неодређено време са пуним радним временом у трајању од 8 часова дневно, 40 часова недељно, почев од 04.03.2007. године, да је у спорном периоду радио на ..., које послове је обављао на терену региона ..., те да су активности тужиоца бележене преко преносивог ручног рачунара у коме је тужилац евидентирао почетак и крај радног времена, као и да вештачењем од стране вештака економске струке није могло да се утврди да ли је тужилац у утуженом периоду остваривао сате прековременог рада, јер о таквом раду тужиоца тужени нема сачуване податке, будући да се софтвер повремено ажурира и подаци се бришу. Код таквог стања ствари по оцени Врховног касационог суда, није било места доношењу побијане одлуке уз примену правила о терету доказивања на штету тужиоца. Наиме, правилан је закључак првостепеног суда да је на туженом послодавцу био терет доказивања чињеница везаних за стварне сате рада тужиоца на дневном нивоу, а тиме и чињенице да тужилац није остварио сате прековременог рада, што тужени у току поступка није учинио. У конкретном случају недостављање писане документације од стране туженог послодавца у вези са евиденцијом стварних сати рада тужиоца на дневном нивоу (у прилог тврдњи туженог да тужилац није остварио прековремени рад), при чињеници да је тужени располагао подацима везаним за дневну присутност на раду на основу којих запослени остварују права и обавезе по основу рада, јер је у конкретном случају свакодневно бележен почетак и крај рада тужиоца на ручно преносивом рачунару, који подаци су се потом проверавали од стране супервизора и преносили у Централну базу података туженог (што и није оспорено од стране туженог) и коју документацију је тужени дужан да поседује као послодавац и правно лице, не може се тумачити на штету тужиоца као запосленог, као то погрешно закључује другостепени суд. Наиме, на послодавцу је терет доказивања чињенице да тужилац као запослени није остварио остварио сате прековременог рада, а због чега му се оспорава право на исплату зараде по предвиђеним мерилима и критеријумима, сходно уговору о раду и општим актима. Послодавац и располаже писменим доказима који се тичу пословања, радноправног статуса и других података и евиденција од којих зависи право и обавезе запосленог у складу са законом и општим актом туженог. У конкретном случају тужени, у смислу члана 228. и члана 231. Закона о парничном поступку, до окончања главне расправе није доставио ниједан доказ у прилог својих навода датих у одговору на тужбу, у погледу околности да тужилац није остварио прековремене сате, а како то правилно закључује првостепени суд.

Како је побијаном другостепеном пресудом, погрешном применом материјалног права првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен, Врховни касациони суд је, применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке. С обзиром да је тужилац успео у спору, то му и припадају трошкови који су утврђени у првостепеној пресуди.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу члана 153. и 154. ЗПП, припадају опредељени трошкови овог поступка, који су му досуђени у укупном износу од 39.600,00 динара и то 12.000,00 динара на име награде адвокату за састав ревизије, у складу са Тарифом о наградама и накнадама за рад адвоката („Сл. гласник РС“ бр.121/12) и 27.600,00 динара на име таксе на ревизију, у складу са тарифним бројем 1. тачка 5. Таксене тарифе, Закона о судским таксама („Сл. гласник РС“ бр.28/94, ... и 95/18).

Врховни касациони суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, јер по оцени овог суда они нису били нужни и неопходни за вођење ревизијског поступка.

У складу са изнетим, а на основу члана 165. ЗПП, одлучено је као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић